

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
095/21	Formannskapet	PS	17.11.2021
105/21	Heradsstyret	PS	08.12.2021
099/21	Plan- og kommunalteknisk utval	PS	24.11.2021

Saksbehandlar	ArkivsakID
Viviann Kjøpstad	21/2575

Oppstart - revisjon av heilskapleg risiko-og sårbaranalyse for Osterøy kommune

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Oppstart av prosess for gjennomføring av revisjon av heilskapleg risiko-og sårbaranalyse for Osterøy kommune vert teken til vitande.

Formannskapet - 095/21

FS - behandling:

AVRØYSTING:

Samrøystes vedteke

FS - vedtak:

Oppstart av prosess for gjennomføring av revisjon av heilskapleg risiko-og sårbaranalyse for Osterøy kommune vert teken til vitande.

Saksopplysningar:

Saksopplysningar:

Bakgrunn

Osterøy kommune gjennomførte i perioden 2016-2018 heilskapleg risiko- og sårbaranalyse for Osterøy kommune. Det vart gjennomført ei analyse av 30 scenario der analysane var unnateke offentlegheit. Heradsstyret vedtok i sak 070/18 den 26.09.18 rapporten «Heilskapleg risiko- og sårbaranalyse Osterøy kommune 2018». Det er gått over 3 år sidan denne analysen og det er difor naudsynt å sjå på dette igjen. Det må vurderast om endringar i samfunnet og gjev endring i risikobilete både for Osterøy kommune som samfunn og som tenesteytande organisasjon.

Lovgrunnlag

Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (Sivilbeskyttelseslova), (LOV2010-06-25 nr 45) og Forskrift om kommunal beredskapsplikt (FOR 2011-08-22 nr 894) stiller krav til heilskapleg risiko- og sårbaranalyse.

Saksprosess

Saka skal handsamast av Plan- og kommunalteknisk utval

Saka skal handsamast av Formannskapet

Saka skal vedtakast av Heradsstyret

Føremål med heilskapleg risiko- og sårbaranalyse(ROSanalyse)
I rettleiaren utarbeida av DSB (Direktoratet for Samfunnsikkerhet og beredskap) i 2014 er oppgåva og ansvaret til kommunane godt skildra i innleiinga:

«Vi vet aldri når en uønsket hendelse rammer oss som samfunn, eller hva den uønskede hendelsen består av. Det vi imidlertid kan si med sikkerhet, er at uønskede hendelser vil skje, og at vi som samfunn vil bli utfordret. Å erkjenne dette er en viktig forutsetning for et godt samfunnssikkerhetsarbeid.

Uønskede hendelser som brannen i Lærdal i 2014, flommen i Gudbrandsdalen i 2013, orkanen Dagmar i romjulen 2011, terrorangrepet 22. juli 2011 og skredet i Hatlestad terrasse i 2005 krevde kommunal håndtering, samtidig som de berørte hele nasjonen. Kommunen skal være forberedt på å håndtere slike uønskede hendelser. Samtidig er kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap først og fremst rettet mot uønskede hendelser som rammer og utfordrer lokalsamfunnet.

Kommunene skal utvikle trygge og robuste lokal-samfunn og har et generelt og grunnleggende ansvar for å ivareta befolkningens1 sikkerhet og trygghet innenfor sitt geografiske område. Kommunene skal bidra til å opprettholde kritiske samfunnsfunksjoner også ved uønskede hendelser. På denne måten utgjør kommunene fundamentet i norsk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid».

Lokal målsetting vert vidareført:
"Heilskapeleg ROS for Osterøy kommune skal gje oversikt over risikobiletet og sårbare område i kommunen på eit overordna nivå, med vekt på konsekvensar og sårbarheit for samfunn, kommune og tenesteproduksjon."

Rammevilkår

(Minste)krav i sivilbeskyttelseslova (LOV2010-06-25 nr 45);

§ 1. Formål

Lovens formål er å beskytte liv, helse, miljø og materielle verdier ved bruk av ikke-militær makt når riket er i krig, når krig truer, når rikets selvstendighet eller sikkerhet er i fare, og ved uønskede hendelser i fredstid.

§ 14. Kommunal beredskapsplikt - risiko- og sårbarhetsanalyse

Kommunen plikter å kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, vurdere sannsynligheten for at disse hendelsene inntreffer og hvordan de i så fall kan påvirke kommunen. Resultatet av dette arbeidet skal vurderes og sammenstilles i en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse.

Risiko- og sårbarhetsanalysen skal legges til grunn for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, herunder ved utarbeiding av planer etter lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven).

Risiko- og sårbarhetsanalysen skal oppdateres i takt med revisjon av kommunedelplaner, jf. lov 27.

juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 11-4 første ledd, og for øvrig ved endringer i risiko- og sårbarhetsbildet.

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om gjennomføring av risiko- og sårbarhetsanalysen.

Forskrift om kommunal beredskapsplikt (FOR 2011-08-22 nr 894):

§ 1. Formål

Forskriften skal sikre at kommunen ivaretar befolkningens sikkerhet og trygghet. Kommunen skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhetsarbeidet på tvers av sektorer i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier.

Plikten omfatter kommunen som myndighet innenfor sitt geografiske område, som virksomhet og som pådriver overfor andre aktører.

§ 2. Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse

Kommunen skal gjennomføre en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, herunder kartlegge, systematisere og vurdere sannsynligheten for uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen og hvordan disse kan påvirke kommunen.

Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal forankres i kommunestyret.

Analysen skal som et minimum omfatte:

- a) eksisterende og fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer i kommunen.
- b) risiko og sårbarhet utenfor kommunens geografiske område som kan ha betydning for kommunen.
- c) hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer kan påvirke hverandre.
- d) særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur.
- e) kommunens evne til å opprettholde sin virksomhet når den utsettes for en uønsket hendelse og evnen til å gjenoppta sin virksomhet etter at hendelsen har inntruffet.
- f) behovet for befolkningsvarsling og evakuering.

Kommunen skal påse at relevante offentlige og private aktører inviteres med i arbeidet med utarbeidelse av risiko- og sårbarhetsanalysen.

Der det avdekkes behov for videre detaljanalyser skal kommunen foreta ytterligere analyser eller oppfordre andre relevante aktører til å gjennomføre disse. Kommunen skal stimulere relevante aktører til å iverksette forebyggende og skadebegrensende tiltak.

Anna relevant litteratur arbeidet vil bygge på:

Meld. St. 5. (2020-2021) Samfunnssikkerhet i en usikker verden.

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-5-20202021/id2770928/?ch=1>

Meld. St.10 (2016-2017) Risiko i et trygt samfunn- Samfunnssikkerhet.

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-10-20162017/id2523238/>

NOU 2018: 17 Klimarisiko og norsk økonomi. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2018-17/id2622043/>

Rettleiarar og analysar av krisescenario frå Dsb(Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap):

Veileder til helhetlig risiko -og sårbarhetsanalyse i kommunen.

<https://www.dsb.no/veiledere-handboker-og-informasjonsmaterieell/veileder-til-helhetlig-risiko--og-sarbarhetsanalyse-i-kommunen/>

Veileder til forskrift om kommunal beredskapsplikt <https://www.dsb.no/veiledere-handboker-og-informasjonsmaterieell/veileder-til-forskrift-om-kommunal-beredskapsplikt/>

Analysar av krisescenario 2019. <https://www.dsb.no/rapporter-og-evalueringer/analysar-av-krisescenario-2019/>

Prosjektleiing:

Rådmannen har lagt ansvaret for prosess for gjennomføring av revisjon til planavdelinga.

Prosjektleiinga er:

Viviann Kjøpstad (Prosjektleiar) – samfunnsutvikling

Hilde Gunnarson – oppvekst og kultur

Nina Mostrøm – helse, omsorg og sosial.

Vegval:

Sidan Osterøy kommune gjennomførte sin heilskaplege ROS analyse har Bergen kommune hatt revisjon av sin. Den var ferdig i 2020. I sin ROS analyse har Bergen kommune hatt stort fokus på kva som kan føre til uønska hendingar og likeeins korleis ein kan arbeide for å redusere skadeverknadane dersom ei uønska hending skulle skje. Analysen til Bergen kommune er oppteken av risiko der kommunen kan påverke eller styre risikoen. Bergen kommune har i den samanheng utvikla sine eigne analyseskjema i samsvar med målsettingane over.

I etterkant av Sykkel-VM i 2017 har Bergen kommune etablert Samfunnssikkerhetens Hus. Dette er eit regionalt senter som inneheld einingane regionalt samvirkesenter, regionalt kompetansesenter og regionalt forskningssenter. Målet er å legge til rette for eit tettare regionalt samvirke i arbeidet med samfunnstryggleik og styrke regionen si samla beredskapsevne(<https://ssh.no/regionalt-samarbeid/>). Samfunnssikkerhetens Hus har tilbydd Osterøy kommune hjelp i samband med revisjon av heilskapleg ROS for kommunen.

Sidan Bergen kommune har tilbydd seg å bistå i revisjonen til Osterøy kommune har rådmannen si leiargruppe vurdert at ein skal nytte Bergen kommune sine analyseskjema og deira metode for arbeidet vårt. Dette betyr at me tek utgangspunkt i dei analysane og det arbeidet som vart gjort før 2018 og oppdaterer kunnskap og vurderingar og tilpassar dei eksisterande analysane til Bergen kommune sine analyseskjema og metode.

Organisering og framdrift:

I første omgang arbeider prosjektleiinga saman med representantar frå Bergen kommune for å oppdatere analyseskjema. I den fasen vil me også vurdere å slå saman nokre scenario frå førre ROS analyse og føreslå nye aktuelle uønska hendingar der det er aktuelt. Vidare vil me i 1.kvartal 2022 kople på arbeidsgrupper som kvalitetssikrar dei gjeldande analysane. Prosjektleiinga vil deretter skrive rapport og det er forventa at denne kan handsamast i formannskapet og leggjast ut på offentleg ettersyn og høyring i september 2022. Målsettinga er at Heradsstyret kan vedta ein rapport med ny oppdatert heilskapeleg risiko- og sårbaranalyse for Osterøy kommune i desember 2022.

FRAMDRIFTSPLAN Revisjon heilskapleg ROS for Osterøy kommune	2021				2022											
	Sep	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des
Førebu prosjekt- Nedsette prosjektleiing- prosjektmandat																
Prosjektleiinga/Bergen kommune: Innhenting av kunnskapsgr.lag/info																
Orientering om oppstart – HS																
Arbeidsgruppemøte- analysedel kvalitetssikring																
Utarbeiding av planframlegg																
Presentasjon til styringsgruppe																
FS: 1.gangs høyring og offentleg ettersyn – 4 veker																
Bearbeiding av merknader																
Vedtak av plan FS og HS																

Oppsummert om organiseringa:

Vedtaksorgan - Heradsstyret.

Styringsgruppe - Rådmannen si leiargruppe med kommuneoverlege.

Prosjektansvarleg - Seksjon for plan

Prosjektleiing - skal koordinere prosessen og førebu analyseskjema

Arbeidsgrupper - Tverrfaglege samansette grupper på tvers av ansvarsområde som skal bidra til å sikre kvalitet i analysane. Gruppearbeid er planlagt delt inn i fleire grupper med ansvar for ulike analyseskjema (uønska hendingar). Arbeidet vil føregå i arbeidstida. Medlemmene er tilsette i organisasjonen og er med ut frå kompetanse, ansvarsområde og lokalkunnskap. Kommunen vil invitere inn eksterne til å bidra med å kvalitetssikre analysane som vert gjennomført. Dette kan vere:

Brann og beredskap (Bergen kommune), Kystverket, Vegvesenet, NVE, Representant(ar) frå næringsliv, Politi v/Osterøy lensmannskontor, Raude cross, Sivilforsvaret. Lista er ikkje uttømmande.

Konklusjon

Det er på bakgrunn av saksutgreiing orientert om oppstart av prosjekt for gjennomføring av revisjon av heilskapleg risiko- og sårbaranalyse for Osterøy kommune.